

HR-DAST-711

ŽIVKO JELIČIĆ (1920. – 1995.)

Vrijeme nastanka gradiva: 1927./1990.

Količina: 11 kutija; 1,1 d/m

Živko Jeličić, pripovjedač, kritičar i esejist (Split, 7. VI. 1920 — Split, 23. II. 1995).

Klasičnu gimnaziju završio u Splitu 1938, u Zagrebu studirao pravo 1938–41. te od 1945. na Filozofskom fakultetu narodni jezik i književnost diplomiravši 1952. God. 1943–45. u partizanima. Glavni urednik nakladničke kuće »Novo pokoljenje« (poslije »Mladost«) 1945–53, od 1953. do umirovljenja 1978. predavao književnost na Pedagoškoj akademiji u Splitu. Bio je odgovorni urednik časopisa Mogućnosti (1954–80). Pjesme, eseje, kritike, novele i ulomke iz romana objavljivao u novinama i časopisima Republika (1947, 1949–53, 1955, 1958, 1960, 1968–69), Izvor (1948), Hrvatsko kolo (1950–51, 1953), Vjesnik (1950–53, 1971), Narodni list (1951, 1953), Slobodna Dalmacija (1952–59, 1961, 1963, 1968), Mogućnosti (1954–64, 1966–72, 1975, 1977–78, 1980–84, 1986–88), Vidik (1954, 1962, 1969), Književne novine (1959), Forum (1962–65, 1968, 1971, 1973), Zadarska revija (1964), Telegram (1965, 1967). U književnosti se javlja poezijom, uglavnom ideološkom (zbirke Bijeli kum, 1945. i Koliba u inju, 1950). Prvi roman, Mlaka koža (1960), satira je građanske političke elite prije II. svjetskoga rata. Radnja sljedećega romana, Staklenko (1964), potpuno je podređena unutarnjemu proživljavanju protagonista – pisca, sporedni likovi umetnuti su u asocijativni tijek psihološke analize pa roman, uobličen usporenim, isjeckanom i paraleliziranim radnjom ostvaruje suptilnu napetost neskladnih odnosa likova i njihovih svjetova: intelektualističkoga i pučkoga. Ljetnih večeri (1966), Šašava luna (1973) i Balada o kostima (1988) čine romanesknu trilogiju (Splitski triptih) pisanu u prvom licu, okvirno odredljivu sintagmom razvojnoga romana, ali bez rekonstruiranja pripovjedačeva (i protagonistova) djetinjstva i mladenaštva već njihova predstavljanja kao trajne sadašnjosti. Mješavina književnoga jezika i čakavskoga izraza u opisima, pripovijedanju i dijalozima, s rečenicom zasnovanom na izravnim zapažanjima, poredbama, hiperbolama, aluzijama i metaforama te bogatom leksiku, uspostavlja međuodnose likova i težnju za varijabilnom predodžbom predmetne zbilje kao temeljne interese tih djela. Osim minucioznoga seciranja psihe junaka, romani mu se odlikuju ironijom i sarkazmom, ali i oniričkom sastavnicom, odmacima u snovito i halucinantno te grotesknim slikama i postupcima. Značajke romana imaju i novele skupljene u knjigama Gola Julija (1981) i Posljednji bizantski car (1985). Kritike i eseje o starijim i novijim hrvatskim književnicima skupio je u knjigama Lica i autori (1953), Usput (1967) i Eseji (1984). Priredio je izbor iz djela M. Držića (Izbor. Zagreb 1963), o kojem je objavio esej Marin Držić, pjesnik dubrovačke sirotinje (1950) te monografiju Marin Držić Vidra (1958), u koju je uključio i prerađene dijelove planiranoga romana o Držiću. Također je priredio izabrana djela M. Uvodića Splićanina, Đ. Vilovića i D. Anđelinovića (Izabrana djela. Zagreb 1968) te urednički potpisao više desetaka knjiga u izdanju Splitskoga književnoga kruga, kojemu je bio jedan od pokretača i član uredništva 1976–95. Pisao je i filmske scenarije (Nedjelja L. Zafranovića, 1969; Bابلje ljeto N. Tanhofera, 1970; Prijeki sud B. Ivande, 1978, prema motivima Šašave lune, zajedno s redateljem); prva dva skupio je u knjizi Balada o djevcu (1971). Pjesme i proza prevedene su

mu na engleski, francuski, mađarski, makedonski i slovenski jezik. Od 1965. izvanredni i od 1983. redoviti član JAZU (HAZU).

DJELA: Bijeli kum. Split 1945. — Koliba u inju. Zagreb 1950, 19772. — Marin Držić, pjesnik dubrovačke sirotinje. Zagreb 1950. — Knjiga pjesama. Zagreb 1952. — Lica i autori. Zagreb 1953. — Kap stida. Zagreb 1957. — Marin Držić Vidra. Beograd 1958, Zagreb 1961. — Mlaka koža. Zagreb 1960. — Staklenko. Zagreb 1964, 1968. — Ljetnih večeri. Zagreb 1966. — Usput. Zagreb 1967. — Balada o djevcu. Split 1971. — Šašava luna. Zagreb 1973. — Na ledini sna. Split 1976. — Izabrana djela. Pet stoljeća hrvatske književnosti, 150. Zagreb 1980. — Gola Julija. Zagreb 1981, 1987. — Eseji. Split 1984. — Posljednji bizantski car. Zagreb 1985. — Balada o kostima. Zagreb—Split 1988. — Splitski triptih. Split 1991.

Tehn.j./br.kutije	Naziv arhivskoga gradiva
1	Svjedodžbe (Muška osnovna škola, Veli Varoš, Split; Državna klasična gimnazija u Splitu) i školske obavijesti Diploma Filozofskog fakulteta u Zagrebu, 1952., Pedagoškog instituta Filozofskog fakulteta u Zagrebu Razna uvjerenja Nagrade: <i>Vladimir Nazor</i> za životno djelo, 1979.; godišnja nagrada Slobodne Dalmacije za roman <i>Šašava luna</i>, 1974.; nagrada Večernjeg lista za prozu <i>Volak</i>, 1967.; <i>Vladimir Nazor</i>, 1973.; Povelja Čakavskog sabora, 1979. Telegrami – čestitke Časopisi: Republika, br. 6, 1968. Suvremenik, mjesečnik Društva hrvatskih književnika u Zagrebu, br. I i br. VI, 1914. Jadranska straža, br. 5, 1940.
2	Korespondencija, posebno pisma Miroslava Krleže Staklenko, roman – strojopis Novinski članci – isječki Novele – novinski isječki
3	Posljednji bizantinski car – strojopis, novele u dva herbarija Balada o kostima, roman – strojopis
4	Knjiga eseja – strojopis Šašava luna, roman – strojopis
5	Knjiga scenarija (Otok ljubavi, Čovjek od betona, Edip, Poklade, Marin Držić Vidra – strojopis Knjiga scenarija (Otok, Mladići mora., Dvoboj, Tjelohranitelj (strojopis i rukopis)) – strojopis
6	Mlaka koža (Vojvoda), roman – strojopis Ljetnih večeri (Galaksija) – strojopis
7	Vojvoda – rukopis Rukopisi bez naslova Marin Držić Vidra – rukopis Gola Julija – rukopis i strojopis

	Novele; Umorstvo smokve i dr. – rukopis i strojopis
8	Buža, scenarij i knjiga snimanja i režija, Vatroslav Mimica Balada o djevcu, scenarij – rukopis i strojopis Giovanni, scenarij – strojopis Giovanni, izdanje Mogućnosti 5, 1970. separat Mladići, scenarij – rukopis Dvoboj, scenarij – rukopis i strojopis Kratke drame – strojopis Sjećanja drugova bana Sinobada i Jože Durbabe – strojopis
9	Radiodrame, kratkometražni filmovi – radne verzije Kratke novele: Nikica, ... – radne verzije Arturo Cronia, esej – rukopis Pjesme – strojopis Ratna proza, radna verzija – rukopis i strojopis Putositnice, polemike – strojopis Kritike, novinski isječci Kratke priče, objavljene u Večernjem listu, novinski isječci Prijevodi, njemački jezik – strojopis
10	Referati, članci, 1981. – strojopis Neotkriveni rukopisi, radne verzije – rukopis i strojopis Kratki scenariji; Rad zida grad – strojopis Poslijeratna proza – rukopis Neobjavljeni tekstovi – rukopis i strojopis Usput, eseji i kritike – strojopis Članci i intervjui Časopis MOST, 1990., engleski jezik
11	Građa za dnevnik – rukopis Recenzije Živka Jeličića i o njemu Silvije Bombardelli: Sa pazara žena ide, mali partizanski requiem, 1971., prema istoimenoj pjesmi Živka Jeličića, tisak Omladinska iskra, časopisi iz NOB-a Hvar, 1993., 50. godišnjica Hvarske konferencije, tisak Kazalo rukopisa i ostalog Rukopisi i članci, radne verzije Ugovori o objavljenim radovima